

Har du skulder som du aldrig kommer kunna betala?

En guide om hur du ansöker om skuldsanering på egen hand eller tar hjälp av kommunens budgetskuldrådgivare

Tanken med skuldsanering är att en skuldsatt får en möjlighet att lösa sina ekonomiska problem och kan komma tillbaka till ett liv med delaktighet.

Kan jag få en skuldsanering, hur görs bedömningen?

Först tittar kronofogden på dina möjligheter att betala dina skulder i framtiden. Då går de genom alla omständigheter som kan påverka din förmåga att betala. Det finns ingen gräns för hur liten eller stor skulden behöver vara. **13426:-** var det lägsta skuldbelopp för en person som fick skuldsanering år 2017.

Skuldens storlek har inte en avgörande betydelse

En utbredd missuppfattning är att skuldsanering bara är till för personer med stora skulder. Även personer med små skulder har möjlighet att få skuldsanering om de saknar återbetalningsförmåga. Medianskulden för de som beviljades skuldsanering var cirka 558 000 kronor, men nästan 150 personer i en analys hade en skuld som understeg 100 000 kronor. Orsaken till betalnings-problemen är viktigare än skuldernas storlek vid beslut om skuldsanering. Sjukdom, skilsmässa och arbetslöshet innebär större sannolikhet att få skuldsanering än tex. överkonsumtion.

Många lever med skulder, de saknar förutsättningar att någonsin kunna betala tillbaka, en situation som kan leda till ett långvarigt utanförskap. När Kronofogden beslutat om skuldsanering görs en betalningsplan där personen, lite förenklat uttryckt, får leva på existensminimum i 5 år för att sedan bli helt skuldfri. Har du redan skulder hos kronofogden tex lever med löneutmätning sedan länge, så bör du ansöka om en skuldsanering och få detta prövat.

Tyvärr är vetskapen bristfällig om möjligheten att bli skuldfri med hjälp av en skuldsanering. 2017 skickades det in 81 st ansökningar från kommunen och förnärvarande har 135 personer i Ronneby en pågående skuldsanering.

Tänk på följande

1. Gör gärna en budget i samband med din ansökan på:
www.hallakonsument.se/budgetkalkylen/
Detta gör att du tar ett helhetsgrepp om din ekonomi och du får mer koll på hur mycket du faktiskt har att röra dig med varje månad. Detta är även viktigt då en ny skuld medför att skuldsaneringen kan upphävas.
2. Har du skulder som kommer in löpande från underhållsbidrag, TV-licens, sjukvårdskostnader, Trafikförsäkringsföreningen eller annat, måste du ta tag i dessa först. Detta gör du genom att till exempel:
 - Höra av dig till Kronofogden och Försäkringskassan för att få rätsida med underhållet.
 - Sätta TV-licensen på autogiro varje månad.
 - Alltid öppna posten för att hålla koll på om en sjukvårdskostnad gäller ett besök du gjort nyligen.
 - Försäkra/avregistrera fordon som står och tickar avgifter.
3. Är du i behov av tandvård eller glasögon och har utmätning bör du ringa Kronofogden på 0771 - 73 73 00 för att få hjälp med ett anstånd i din utmätning så du kan betala för detta.
4. Befinner du dig i ett missbruk ska du först ta tag i ditt missbruk och söka behandling. Detta för att se till att en senare skuldsanering verkligen fyller sitt rehabiliterande syfte.

Steg 1 - förarbetet

- **Samla ihop underlag på dina skulder**

Ta fram de papper du har hemma gällande dina skulder. Tänk på att sortera bort dubletter. Har du inte sparat några papper är det nu dags att börja göra detta. Ring gärna runt till de fordringsägare du vet att du har skulder hos och be om att få en skuldspecifikation hemskickad. Du kan även be om en skuldspecifikation från Kronofogden för att se vilka skulder som finns där. Du når dem på 0771 - 73 73 00.

- **Ta fram uppgifter gällande dina inkomster före skatt**

Tänk på att även sammanboendes inkomster ska tas upp om du inte är ensamstående.

- **Skriv upp din totala boendekostnad**

Betalar du varmhyra är detta din totala boendekostnad. Betalar du kallhyra är din totala boendekostnad din hyra + genomsnittlig kostnad för uppvärmning per månad. På fakturan för uppvärmning finns oftast en beräknad årskostnad, denna kan du då dela på tolv månader. Bor du i hus blir din totala boendekostnad det du betala för dina lån varje månad (ränta och amortering) + genomsnittlig månadskostnad för uppvärmning, renhållning, vatten, avlopp, sotning och villaförsäkring. Kostnad för hushållsel ingår aldrig i din totala boendekostnad.

- **Betalar du rätt skatt?** (viktigt att kontrollera när du får utbetalningar från flera ställen)?

- **Är bostadsbidraget/ fritidsavgift rätt?** (Så du inte riskera återkrav)

Skriv upp dina övriga kostnader

Det kan finnas fler kostnader du får behålla pengar för att kunna betala under en skuldsanering. Till dessa räknas:

- Medicin- och sjukvårdskostnader upp till högkostnadsskyddet (280 kr/mån).
- Medicin- och sjukvårdskostnader utanför högkostnadsskyddet om du kan uppvisa läkarintyg på att dessa är nödvändiga (ska bifogas ansökan).
- Kostnad, barnomsorg (förskola och fritids, **rätt avgift?**).
- Kostnad för att betala underhållsbidrag.
- Kostnad för att kunna hämta och lämna barn hos/till den andra föräldern (avstånd i mil tur och retur per månad \times 18,50 kr).
- Umgängeskostnad för barn som inte bor hos dig på heltid eller växelvis (antal dagar som barnet bor hos dig per månad \times antal barn \times 40 kr).
- Kostnad för att kunna ta dig till och från arbetet. Åker du kollektivt anger du kostnaden för detta per månad. Behöver du köra med egen bil räknar du avståndet i mil tur och retur per månad \times 18,50 kr.

Steg 2 – Att börja fylla i blankett

- **Ta fram en ansökan om skuldsanering för privatpersoner**
Blanketten finns att skriva ut under ”blanketter” på kronofogdens hemsida. Du kan även ringa Kronofogdens kundservice och be dem skicka hem en blankett.
- **Fyll i uppgifterna på sida 1 till 2**
- **Fyll i inkomster och utgifter**
När du kommer till sidorna som avser inkomster och utgifter tar du fram det du sammanställt sedan tidigare och fyller i siffrorna i respektive ruta.
Preliminär skatt ska finnas angivet på din inkomstspecifikation (lönespecifikation, sammanställning från Försäkringskassan, A-kassan, pensionsutbetalning eller liknande). Känner du dig osäker kan du ringa och fråga den som betalar ut din inkomst.
Tänk på att även avgift till CSN ska anges om du betalar detta.
- **Uppge tillgångar för dig och en eventuell sammanboende**
Om du äger ett fordon kan du se vad denna på ett ungefär är värd på www.bilpriser.se. Äger du en fastighet eller bostadsrätt anger du vad denna var värd då en värdering gjordes senast. Om du vill kan du be om en gratis värdering av en mäklare. Köpte du huset nyligen är detta marknadsvärdet. Om du har en pensionsförsäkring ska ett värdebevis skickas med ansökan. Detta kan du be att få utskrivet på banken där pensionsförsäkringen finns.

Saknar du tillgångar kryssar du endast i detta. Glöm inte att även ange om du gått i borgen för någon annans skuld på denna sida om så är fallet.

- **Sammanställ dina skulder**

När du ska sammanställa dina skulder utgår du ifrån de skuldspecifikationer du samlat på dig i steg 1. Har flera skulder med samma fordringsägare och inkassobolag kan du lägga ihop dessa till en klumpsumma. Adresser står oftast angivet i nedre eller övre hörnet på skuldspecifikationen. Räcker inte rutorna till i ansökan kan du fortsätta skriva på ett papper där du uppger samma information som det som efterfrågas i ansökan. Avsluta med att räkna ihop summorna och uppge din totala skuld överst på sida 8.

- **Fyll i uppgifterna på sida 10**

Bor du i hyresrätt och inte kör bil till något arbete behöver du inte fylla i något här.

Ta hjälp av dina senaste räkningar för att få fram uppgifterna om din fastighet eller bostadsrätt. Använd gärna Google Maps om du inte vet avståndet till och från ditt arbete.

Steg 3 – Skriv ditt personliga brev

Din sista uppgift blir att svara på de frågor som ställs på sida 8 och 9. Svaren kan skrivas som ett personligt brev på ett separat papper (gärna på dator).

Lägg gärna lite extra tid här då det kan vara avgörande för ditt slutgiltiga beslut.

Beskriv hur dina skulder har uppstått och vad du gjort för att försöka lösa situationen. Är det en speciell händelse så som sjukdom, arbetslöshet eller skilsmässa kopplad till skuldsättningen, eller något annat? Hur ser din livssituation ut nu sjukdomar etc. beskriv detta i dit brev

Försök få ihop en så nyanserad berättelse som möjligt så att man som utomstående enkelt får en bild av vad som ligger bakom din situation och hur din situation ser ut idag.

Steg 4 – Skriv under och skicka in din ansökan

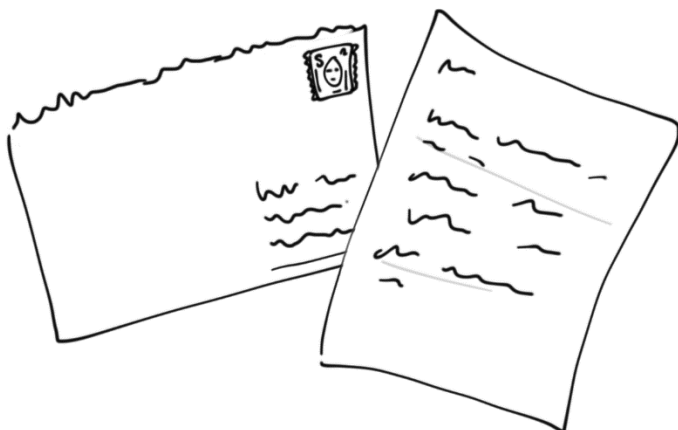
Du skriver under din ansökan längst ner på sida 9. Glöm inte att du skriver under på heder och samvete. I rutorna ovanför din underskrift ska du även fylla i om du varit i kontakt med en budget- och skuldrådgivare, och om du fått skuldsanering tidigare och i så fall när.

Skicka in din ansökan till:

Kronofogden

Box 925

391 29 Kalmar

Tran

Efter du skickat in ansökan

När du skickat in din ansökan bör du få hem ett besked efter ungefär 2 veckor där Kronofogden skriver att de mottagit din ansökan. Sedan följer en tids väntan.

Hur lång denna väntan kan tänkas bli går att se på Kronofogdens hemsida under ”handläggningstider”. Kronofogden hör sedan av sig, oftast via brev eller per telefon, med information gällande din ansökan. Får du ett avslag kan du alltid överklaga eller ansöka igen. I avslaget står det alltid angivet varför du fått ett avslag. Gå igenom detta och ha det sedan i beaktning när du ansöker nästa gång.

Tänk på att höra av dig till Kronofogden om du skulle bli beviljad en skuldsanering och din ekonomi senare förändras under skuldsaneringsperioden. Din betalningsanmärkning försvinner när din skuldsanering är färdig.

Konsumentverkets tidning om ekonomi

Hämta på kommunen eller ladda ner.

<https://www.konsumentverket.se/globalassets/publikationer/privatekonomi/koll-pa-pengarna-2018-konsumentverket.pdf>

Behöver du ytterligare vägledning?

Budget- och skuldrådgivare bidrar till framgångsrika ansökningar

Analys hos KFM visar att nästan 60 procent av de som ansökte om skuldsanering har varit hos kommunernas budget- och skuldrådgivare. Det finns en markant skillnad i beviljandegraden jämfört med dem som inte har tagit hjälp.

Sannolikt bidrar rådgivarna både till att rätt personer söker och att ansökan är väl genomarbetad. En fortsatt och utvecklad samverkan mellan Kronofogden och rådgivarna är därför viktig för att få ännu fler framgångsrika ansökningar.

Vill du få mer hjälp när du fyller i din ansökan, få den kontrollerad innan du skickar in den, eller känns det övermäktigt även om du tagit hjälp av denna guide?

Du kan alltid höra av dig till kommunens budget- och skuldrådgivare för frågor eller hjälp med ansökan.

Budget och skuldrådgivningen 0457-618188

372 80 Ronneby
Telefon 0457-61 80 00 vx
www.ronneby.se